

CO JE KYBERGROOMING?

Kybergrooming je **riziková komunikace v online prostředí, při které se nás snaží neznámá osoba zmanipulovat a přimět k osobní schůzce v reálném světě.** Takové setkání představuje velké riziko, protože může vést k sexuálnímu zneužití, fyzickému násilí nebo k pořízení intimních fotografií či videí.

JAK PACHATEL POSTUPUJE?

Pachatel často vystupuje pod **falešnou identitou**, například se vydává za stejně starého kamaráda nebo za někoho důvěryhodného. Snaží se působit **mile, chápavě a bezpečně.** Může nám **lichotit, slibovat odměny, dárky či výhody nebo v nás vzbuzovat lítost,** případně vyvolávat pocit, že nám skutečně rozumí. Někdy také záměrně posouvá rozhovor k **intimním nebo sexuálním tématům** a pokouší se postupně oslabit naše zábrany.

Často se snaží své oběti **izolovat od rodičů, kamarádů nebo dalších dospělých,** kteří by mohli včas poznat, že se děje něco nebezpečného.

KDE SI DÁT POZOR?

Ke kybergroomingu dochází nejčastěji na **sociálních sítích a komunikačních platformách,** jako jsou Instagram, WhatsApp, Snapchat, Telegram, TikTok nebo Discord, ale také na seznamovacích aplikacích či v online hrách.

Nezapomeň, že nebezpečné nejsou služby nebo aplikace, ale lidé, kteří je zneužívají.

PRAVIDLA BEZPEČNÉHO SEZNAMOVÁNÍ

1. **Vše si ověřuj a všímej si nesrovnalostí v online komunikaci.** Nenech se oklamat, lidé na internetu mohou lhát!
2. **V online prostředí s nikým nesdílej své osobní údaje, zejména své fotografie.**
3. **Nikdy nechod' na osobní schůzku s někým, koho znáš jen z internetu,** aniž by o tom věděli rodiče.
4. **Pokud se dostaneš do problémů, nic nemaž, ulož si důkazy, neblokuj útočnicka a obrať se na dospělého,** kterému věříš, nebo na odbornou pomoc, například specializovanou poradnu či policii.

KDE HLEDAT POMOC?

LINKA BEZPEČÍ
www.linkabezpeci.cz

ONLINE PORADNA E-BEZPEČÍ
www.napisnam.cz

STOPONLINE
www.stoponline.cz

DĚTSKÉ KRIZOVÉ CENTRUM
www.ditevkrizi.cz

POLICIE ČR
www.policie.cz

Tento materiál byl vydán s podporou
Statutárního města Olomouc.

NEBEZPEČÍ INTERNETU NA CO SI DÁT POZOR V ONLINE SVĚTĚ

Institut výzkumu a vzdělávání v oblasti
digitálních technologií a kyberbezpečnosti

Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

www.e-bezpeci.cz

JE INTERNET ZLO?

Internet je skvělý a užitečný nástroj, bez kterého si dnes mnoho lidí neumí svůj život představit. Umožňuje rychlou komunikaci, sdílení názorů, zábavu i přístup k velkému množství informací. Díky internetu se také seznamujeme, udržujeme přátelství a můžeme i vydělávat peníze.

Na druhou stranu internet s sebou nese i rizika. Můžeme se na něm setkat s **kyberšikanou, sexuálními predátory, online podvody, hoaxy či dezinformacemi**, které negativně ovlivňují velké množství uživatelů.

CO JE SEXTING?

Za sexting označujeme **dobrovolné sdílení vlastních intimních materiálů (fotografií, videí nebo textových či hlasových zpráv) v online prostředí.**

Sexting je velmi rizikový. **V online prostředí snadno ztratíme kontrolu nad šířeným materiálem. Fotografie a videa mohou na internetu zůstat velmi dlouho a je možné je zneužít i po několika letech od jejich vzniku.** Potenciálním útočníkům tak dáваме k dispozici velmi citlivý materiál. **Můžeme se stát terčem vydírání a vyhrožování,** riskujeme ztrátu prestiže a s tím související potíže se získáním nebo udržením zaměstnání či sociálních vztahů. V rámci sextingu se můžeme stát také **pachatelí přestupku či trestného činu.**

CO JE KYBERŠIKANA?

Kyberšikana je ubližování jiné osobě prostřednictvím internetu, mobilu, sociálních sítí, chatovacích aplikací nebo online her. Skutečná kyberšikana je **opakovaná, intenzivní,** oběť cítí, že jí útok ubližuje.

Kyberšikana může mít podobu **urážek, ponižování, vyhrožování, vydírání, zveřejňování ponižujících fotek a videí, vytváření falešných profilů nebo šíření pomluv.** Kyberšikana často začíná jako „vtip“ nebo „sranda“, ale následky mohou být velmi vážné. To, **co z pohledu útočníka vypadá jako legrace, může oběť vnímat jako skutečné násilí – jako šikanu či kyberšikanu.**

JAK ŘEŠIT KYBERŠIKANU?

1. **Přestaň komunikovat s agresorem.** Útočníkovi nenadávej, nenapadej ho, nemotivuj ho k dalším agresivním projevům.
2. **Zachovej klid a pořiď důkazy o tom, že kyberšikana skutečně probíhá** – ulož si například záznamy komunikace, screeny obrazovky apod.
3. **Jakmile budeš mít důkazy, toxickou komunikaci zablokuj.** Sociální sítě disponují nástroji, díky nimž lze toxický obsah zastavit.
4. **Oznam útok dospělým.** Svěř se, řekni o kyberšikaně dospělé osobě, které důvěřuješ, ideálně **rodiči** nebo **učiteli.** Mohou ti pomoci problém vyřešit.

PŘÍPADY KYBERŠIKANY

Oběť: Ghyslain Raza (14 let, Kanada)

Ghyslain Raza (Star Wars Kid) natočil sám sebe při předvádění bojové scény z Hvězdných válek. Spolužáci mu nahrávku ukradli a pro pobavení ostatních ji zveřejnili na internetu. Nahrávka obletěla svět, byla mnohokrát upravována, vzniklo množství webů a blogů, na kterých byl chlapec zesměšňován, byl parodován dokonce v seriálech (např. South park).

Důsledky: Ghyslain se psychicky zhroutil a musel se dlouhodobě léčit.

Oběť: Megan Meier (13 let, USA)

Megan byla třináctiletá dívka, která dlouhodobě bojovala s depresemi, nízkým sebevědomím a problémy s váhou. Když si krátce před 14. narozeninami založila účet na MySpace, navázala kontakt s údajně šestnáctiletým Joshem Evansem, do něhož se zamilovala. Po několika týdnech se však jeho zprávy změnily v kruté urážky, ke kterým se přidaly i další děti.

Důsledky: Po této vlně ponižování Megan doma spáchala sebevraždu.

Při vyšetřování se zjistilo, že profil chlapce byl falešný a vytvořila ho padesátiletá Lori Drew, matka Meganiny bývalé kamarádky, která do kyberšikany zapojila i další osoby. Chtěla se jí tak pomstít za předchozí hádku mezi dívkami.

Případ vzbudil velkou mediální pozornost a žena následně čelila veřejnému odsouzení, pronásledování, výhrůzkám i útokům v reálném světě.